

بسمه تعالی

درس حسابداری شرکت ها (۱)

جلسه سوم

ترم ۲ حسابداری بازرگانی

استاد : میرحسینی

تقسیم سود به نسبت سرمایه شرکا

۱۸

تقسیم سود به نسبت سرمایه شرکا

در مواردی که درآمد شرکت مستقیماً به میزان سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در شرکت بستگی داشته باشد، تقسیم سود و زیان به نسبت سرمایه شرکا روش مناسبی است. در این روش، سود یا زیان ممکن است به نسبت سرمایه ابتدای دوره سرمایه پایان دوره و یا میانگین موزون سرمایه در طی دوره بین شرکا تقسیم شود.

مثال ۶-۲ - محمد و علی شرکای یک شرکت تضامنی هستند که سرمایه آن‌ها در ابتدای سال ۱۳۸۱ به ترتیب ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده است. در طی سال ۱۳۸۱ محمد و علی به شرح زیر سرمایه خود را افزایش دادند:

تاریخ افزایش سرمایه	مبلغ افزایش سرمایه ریال
۱۳۸۱/۴/۱	۱,۲۰۰,۰۰۰
۱۳۸۱/۷/۱	۱,۸۰۰,۰۰۰

سود خالص شرکت در سال ۱۳۸۱ مبلغ ۶۸۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

مطلوبست: تهیه صورت تقسیم سود و انجام ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه، با فرض این که:

- (۱) سود بر اساس مانده سرمایه ابتدای دوره بین شرکا تقسیم شود.
- (۲) سود بر اساس میانگین موزون سرمایه شرکا در طی دوره بین آن‌ها تقسیم شود.

حل مثال ۲-۶

جمع سرمایه ابتدای دوره شرکا

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۴,۰۰۰,۰۰۰$$

حل مثال ۲-۶:
قسمت ۱

نسبت سهم سود محمد

$$\frac{۳,۰۰۰,۰۰۰}{۴,۰۰۰,۰۰۰} = \frac{۳}{۴}$$

نسبت سهم سود علی

$$\frac{۲,۰۰۰,۰۰۰}{۴,۰۰۰,۰۰۰} = \frac{۲}{۴}$$

مقدار تقسیم سود بر اساس مال منتهی به ۲۹,۱۲,۱۱

جمع	علی	محمد	سود قابل تقسیم
۴۸۰,۰۰۰	۲۷۲,۰۰۰ ^(۲)	۴۰۸,۰۰۰ ^(۱)	تقسیم سود به نسبت سرمایه ابتدای دوره
(۴۸۰,۰۰۰)	۲۷۲,۰۰۰	۴۰۸,۰۰۰	
-	۲۷۲,۰۰۰	۴۰۸,۰۰۰	

۴۸۰,۰۰۰ × $\frac{۳}{۴}$ = ۴۰۸,۰۰۰

۲,۴۸۰,۰۰۰ × $\frac{۲}{۴}$ = ۲۷۲,۰۰۰

خلاصه سود روزان (۲۹,۱۲,۱۱)

تقسیم سود ۴۸۰,۰۰۰

تقسیم سود ۴۸۰,۰۰۰

جاری محمد ۴۰۸,۰۰۰

جاری علی ۲۷۲,۰۰۰

حل مثال ۲-۶

تاریخ	سرمایه گذاری های انجام شده	صورت	بیمالین موزون سرمایه	حل مثال ۲-۶: قیمت (۲)
۱۳۰۱/۱	۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۲	$۳,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۲}{۱۲} = ۳,۰۰۰,۰۰۰$	۳۹,۰۰۰,۰۰۰ واحد
۱۳۰۱/۴	۱,۲۰۰,۰۰۰	۹	$۳,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۹}{۱۲} = ۲,۲۵۰,۰۰۰$	
۱۳۰۱/۱	۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲	$۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۲}{۱۲} = ۲,۰۰۰,۰۰۰$	۲۹,۰۰۰,۰۰۰ علی جمع ۶۸,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۰۱/۷	۱,۸۰۰,۰۰۰	۶	$۱,۸۰۰,۰۰۰ \times \frac{۶}{۱۲} = ۹۰۰,۰۰۰$	

$\frac{۳۹,۰۰۰,۰۰۰}{۶۸,۰۰۰,۰۰۰} = \frac{۳۹}{۶۸}$	نسبت سهم سود محمد
$\frac{۲۹,۰۰۰,۰۰۰}{۶۸,۰۰۰,۰۰۰} = \frac{۲۹}{۶۸}$	نسبت سهم سود علی

ادامه حل مثال ۲-۶ قسمت دو

حل مثال ۲-۶
ادامه قسمت ۲

صورت تقسیم سود برای سال‌های منتهی به ۲۹، ۳۲، ۳۱

سود	علی	محمد
۴۸۰,۰۰۰	۲۹,۰۰۰ (۲)	۳۹,۰۰۰ (۱)
۴۸۰,۰۰۰	۲۹,۰۰۰	۳۹,۰۰۰
-	۲۹,۰۰۰	۳۹,۰۰۰

سود قابل تقسیم
تقسیم سود به نسبت میانگین سرزوان سرمایه در هر سال

۱) $480,000 \times \frac{29}{48} = 290,000$

۲) $480,000 \times \frac{39}{48} = 390,000$

۳۱، ۳۲، ۳۹ خردترین

۴۸۰,۰۰۰ تقسیم سود

۴۸۰,۰۰۰ تقسیم سود

۳۹,۰۰۰ جاری محمد

۲۹,۰۰۰ جاری علی

تقسیم سود بر اساس نسبت های معین

ساده ترین و معمول ترین روش برای تقسیم سود و زیان تعیین نسبت های معین برای هر یک از شرکا می باشد. در این روش، سود یا زیان بدون توجه به میزان سرمایه شرکا بر اساس نسبت های معینی که مورد توافق شرکا بوده و در شرکت نامه ثبت می شود بین شرکا تقسیم می گردد.

مثال ۲-۷

۲۰
 مثال ۲-۷ - حسن و حسین شرکای یک شرکت تضامنی هستند که سرمایه هر یک از آنها ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد. طبق
 شرکت نامه سود و زیان به ترتیب به نسبت $\frac{2}{3}$ و $\frac{1}{3}$ بین شرکا تقسیم می شود. سود قابل تقسیم شرکت در سال ۱۳۸۱ مبلغ
 ۸۴۰,۰۰۰ ریال می باشد.

مطلوبت: تهیه صورت تقسیم سود و تعیین سهم سود هر یک از شرکا

حل:

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۸۱

جمع	حسین	حسن	سود قابل تقسیم
۸۴۰,۰۰۰			تقسیم سود به نسبت $\frac{2}{3}$ و $\frac{1}{3}$
(۸۴۰,۰۰۰)	۲۸۰,۰۰۰	۵۶۰,۰۰۰	
—	۲۸۰,۰۰۰	۵۶۰,۰۰۰	

تخصیص حقوق (پاداش) سالانه و تقسیم باقیمانده سود بر اساس نسبت های معین

تخصیص حقوق (پاداش) سالانه و تقسیم باقی مانده سود بر اساس نسبت های معین

ممکن است طبق توافق شرکا قسمتی از سود دوره به عنوان حق الزحمه یا پاداش به شریک یا شرکایی که مسئولین در اداره امور شرکت به عهده دارند تعلق گرفته و باقی مانده سود بر اساس نسبت های معین بین شرکا تقسیم گردد. چنانچه پرداخت حق الزحمه به شریک یا شرکا در شرکت نامه قید شده باشد، صرف نظر از وجود سود یا زیان، باید به حساب شرکا منظور شود. اما پاداش تنها در صورت وجود سود به شریک تعلق می گیرد و ممکن است بر اساس درصدی از سود قبل از کسر پاداش و یا سود بعد از کسر پاداش محاسبه گردد.

مثال ۸-۲- با در نظر گرفتن اطلاعات مثال ۷-۲، با فرض این که شرکا توافق نمایند که مبلغ ۱۲۰,۰۰۰ ریال و ۱۵۰,۰۰۰ ریال به ترتیب برای حسن و حسین بابت حق الزحمه سالانه تعلق گیرد،
مطلوبست: تهیه صورت تقسیم سود و تعیین سهم سود هر یک از شرکا

حل مثال ۲-۸

حل مثال ۲-۸

صورت تقسیم سود برای سال های منتهی به ۲۹، ۳۲، ۳۱

بمع	صن	صن
۸۴۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰
(۲۷۰,۰۰۰)	۱۵۰,۰۰۰	
<hr/>		
۵۷۰,۰۰۰		
(۵۷۰,۰۰۰)	۱۹۰,۰۰۰	۳۸۰,۰۰۰
<hr/>	<hr/>	<hr/>
-	۳۴۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰

سود قابل تقسیم

صن الزمه شرکا

حائزده سود قابل تقسیم پس از کسر صن الزمه

تقسیم باقی مانده به نسبت $\frac{2}{3}$ و $\frac{1}{3}$

تخصیص سود تضمین شده سرمایه و

تقسیم باقی مانده سود بر اساس نسبت های معین

ممکن است طبق توافق شرکا ابتدا بخشی از سود به عنوان سود تضمین شده سرمایه شرکا (با نرخ مشخص) در نظر گرفته شده و سپس باقی مانده سود بر اساس نسبت های معین بین شرکا تقسیم گردد. علت محاسبه سود تضمین شده آن است که مشخص گردد که منافع شرکا در شرکت تضامنی با توجه به خطرات احتمالی چه میزان بیشتر از سرمایه گذاری های مطمئن و بدون ریسک (مانند سپرده های بانکی و یا خرید اوراق مشارکت دولتی) می باشد. چنانچه تعلق سود تضمین شده به مانده حساب سرمایه در شرکت نامه تصریح شده باشد مبلغ سود تضمین شده، صرف نظر از وجود سود یا زیان، باید به حساب شرکا منظور شود.

مثال ۹-۲- یا در نظر گرفتن اطلاعات مثال ۷-۲، با فرض این که طبق شرکت نامه سود و زیان پس از کسر ۱۲ درصد سود تضمین شده سرمایه بین شرکا تقسیم شود، مطلوب است: تهیه صورت تقسیم سود و تعیین سهم سود هر یک از شرکا
حل:

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۸۱

جمع	حسین	حسن	سود قابل تقسیم
۸۴۰,۰۰۰			سود تضمین شده سرمایه
(۴۸۰,۰۰۰)	۲۴۰,۰۰۰ ^(۲)	۲۴۰,۰۰۰ ^(۱)	مانده سود قابل تقسیم پس از کسر سود تضمین شده
۳۶۰,۰۰۰			تقسیم باقی مانده به نسبت $\frac{۲}{۳}$ و $\frac{۱}{۳}$
(۳۶۰,۰۰۰)	۱۲۰,۰۰۰	۲۴۰,۰۰۰	
—	۳۶۰,۰۰۰	۴۸۰,۰۰۰	

- ۱) $۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \%۱۲ = ۲۴۰,۰۰۰$ سود تضمین شده سرمایه حسن
 ۲) $۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \%۱۲ = ۲۴۰,۰۰۰$ سود تضمین شده سرمایه حسین

تخصیص سود تضمین شده سرمایه و حقوق (پاداش) سالانه و

تقسیم باقی مانده سود بر اساس نسبت های معین

در این روش که ترکیبی از دو روش قبلی می باشد، ضمن تخصیص حق الزحمه (پاداش) به شرکایی که مسئولیتی در اداره امور شرکت به عهده دارند، سود تضمین شده ای نیز به سرمایه شرکا تعلق می گیرد، سپس باقی مانده سود بر اساس نسبت های معین بین شرکا تقسیم می شود.

مثال ۱۰ - ۲ - با در نظر گرفتن اطلاعات مثال ۷ - ۲، با فرض این که طبق شرکت نامه برای حسن و حسین به ترتیب ۱۲۰,۰۰۰ ریال و ۱۵۰,۰۰۰ ریال حق الزحمه در نظر گرفته شود و به سرمایه شرکا ۹ درصد سود تضمین شده تعلق گیرد، مطلوب است: تهیه صورت تقسیم سود و تعیین سهم سود هر یک از شرکا

حل:

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۴۱

جمع	حسین	حسن	
۱۴۰,۰۰۰			سود قابل تقسیم
(۲۷۰,۰۰۰)	۱۵۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	حق الزحمه شرکا
۲۷۰,۰۰۰			مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه
(۳۶۰,۰۰۰)	۱۸۰,۰۰۰ ^(۲)	۱۸۰,۰۰۰ ^(۱)	سود تضمین شده سرمایه
۲۱۰,۰۰۰			مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه و سود تضمین شده
(۲۱۰,۰۰۰)	۷۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	تقسیم باقی مانده به نسبت $\frac{۲}{۳}$ و $\frac{۱}{۳}$
-	۴۰۰,۰۰۰	۴۴۰,۰۰۰	

$$۱) ۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \%۹ = ۱۸۰,۰۰۰$$

سود تضمین شده سرمایه حسن

$$۲) ۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \%۹ = ۱۸۰,۰۰۰$$

سود تضمین شده سرمایه حسین

حالت‌های خاص در تقسیم سود و زیان

هنگامی که برای شرکا حق‌الزحمه (پاداش) سالانه در نظر گرفته می‌شود و یا به سرمایه شرکا سود تضمین شده تعلق می‌گیرد، ممکن است شرایطی پیش بیاید که سود خالص تکافوی تخصیص حق‌الزحمه (پاداش) سالانه و سود تضمین شده سرمایه را نکند. در این‌گونه موارد، مابه‌التفاوت باید بر اساس نسبت‌های معین به صورت منفی به هر یک از شرکا تخصیص داده شود تا سهم نهایی هر شریک به دست آید. همچنین در مواردی که زیان وجود داشته باشد مزایای تعیین شده برای شرکا در نظر گرفته شده و به ترتیب فوق عمل می‌شود.

مثال ۱۱ - ۲ - با در نظر گرفتن اطلاعات مثال ۷-۲، با فرض این که طبق شرکت‌نامه برای حسن و حسین به ترتیب ۱۲۰,۰۰۰ ریال و ۱۵۰,۰۰۰ ریال حق‌الزحمه در نظر گرفته شود و به سرمایه شرکا ۱۵ درصد سود تضمین شده تعلق گیرد، مطلوبست: تهیه صورت تقسیم سود و تعیین سهم سود هر یک از شرکا
حل:

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۸۱

جمع	حسین	حسن	سود قابل تقسیم
۸۴۰,۰۰۰			حق‌الزحمه شرکا
(۲۷۰,۰۰۰)	۱۵۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق‌الزحمه
۵۷۰,۰۰۰			سود تضمین شده سرمایه
(۶۰۰,۰۰۰)	۳۰۰,۰۰۰ ^(۲)	۳۰۰,۰۰۰ ^(۱)	مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق‌الزحمه و سود تضمین شده
(۳۰,۰۰۰)			تقسیم باقی مانده به نسبت $\frac{۲}{۳}$ و $\frac{۱}{۳}$
۳۰,۰۰۰	(۱۰,۰۰۰)	(۲۰,۰۰۰)	
—	۴۴۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	

$$۱) ۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \%.۱۵ = ۳۰۰,۰۰۰$$

$$۲) ۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \%.۱۵ = ۳۰۰,۰۰۰$$

سود تضمین شده سرمایه حسن

سود تضمین شده سرمایه حسین

۲- جمشید و فرشید که هرکدام مالک یک مؤسسه تجاری می‌باشند، جهت توسعه فعالیت‌های خود در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ تصمیم گرفتند با ادغام دو مؤسسه یک شرکت تضامنی تشکیل دهند. در این تاریخ ترازنامه دو مؤسسه به شرح زیر است:

مؤسسه تجاری جمشید
ترازنامه
۳۱ شهریور ماه ۱۳۸۱

ریال		ریال	
۹۰۰,۰۰۰	حساب‌های پرداختی	۵۰۰,۰۰۰	وجوه نقد
۳,۸۰۰,۰۰۰	سرمایه جمشید	۱,۲۰۰,۰۰۰	حساب‌های دریافتی
		۸۰۰,۰۰۰	موجودی کالا
		۲,۲۰۰,۰۰۰	ساختمان
<u>۴,۷۰۰,۰۰۰</u>		<u>۴,۷۰۰,۰۰۰</u>	

مؤسسه تجاری فرشید
ترازنامه
۳۱ شهریور ماه ۱۳۸۱

ریال		ریال	
۳۵۰,۰۰۰	حساب‌های پرداختی	۱,۹۰۰,۰۰۰	وجوه نقد
۲,۰۰۰,۰۰۰	وام بانکی	۶۰۰,۰۰۰	حساب‌های دریافتی
۲,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه فرشید	۱,۴۵۰,۰۰۰	موجودی کالا
		۴۰۰,۰۰۰	اثاث اداری
<u>۴,۳۵۰,۰۰۰</u>		<u>۴,۳۵۰,۰۰۰</u>	

در مورد دارایی‌ها و بدهی‌های دو مؤسسه توافق‌هایی به شرح زیر به عمل آمد:

- ۱- موجودی کالای مؤسسه جمشید به مبلغ ۷۵۰,۰۰۰ ریال و ساختمان آن به مبلغ ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال مورد توافق قرار گرفت و مقرر شد برای مطالبات مؤسسه وی مبلغ ۵۰,۰۰۰ ریال ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول در نظر گرفته شود.
- ۲- موجودی کالای مؤسسه فرشید به مبلغ ۱,۷۰۰,۰۰۰ ریال و اثاث اداری آن به مبلغ ۳۵۰,۰۰۰ ریال مورد توافق قرار گرفت.
- ۳- بقیه دارایی‌ها و بدهی‌های هر دو مؤسسه عیناً معادل مبلغ دفتری مورد توافق قرار گرفت.

مطلوبست: انجام ثبت‌های لازم در دفتر روزنامه شرکت تضامنی و تعیین سرمایه هر یک از شرکا

۵۰۰,۰۰۰	وجوه نقد	۱۳۸۱/۶/۳۱ (۱)
۱,۲۰۰,۰۰۰	حساب‌های دریافتی	
۷۵۰,۰۰۰	موجودی کالا	
۲,۵۰۰,۰۰۰	ساختمان	
۵۰,۰۰۰	ذخیره م.م	
۹۰۰,۰۰۰	حساب‌های پرداختی	
۴,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه جمشید	
۱,۹۰۰,۰۰۰	وجوه نقد	۱۳۸۱/۶/۳۱ (۲)
۶۰۰,۰۰۰	حساب‌های دریافتی	
۱,۷۰۰,۰۰۰	موجودی کالا	
۳۵۰,۰۰۰	اثاثه اداری	
۳۵۰,۰۰۰	حساب‌های پرداختی	
۲,۰۰۰,۰۰۰	وام بانکی	
۲,۲۰۰,۰۰۰	سرمایه فرشید	

لازم به توضیح است که ارزش دارایی‌هایی که هر شریک به شرکت تضامنی وارد می‌کند با بهای تمام شده آن که قبلاً در دفاتر مؤسسه هر شریک ثبت شده بود قطعاً تفاوت خواهد داشت و مبالغی که بابت ارزش آن در دفاتر شرکت تضامنی ثبت شده است مبالغ ارزیابی شده و مورد توافق دو شریک است.

۲-۳- کامبیز و پدram در تاریخ ۱۳۸۱/۷/۱ یک شرکت تضامنی تشکیل دادند. کامبیز دارایی های فروشگاه خود را به شرح زیر به عنوان سهم الشرکه خود به شرکت تضامنی منتقل کرد و پدram معادل ارزش بازار سهم الشرکه کامبیز وجه نقد وارد شرکت نمود.

مانده طبق دفاتر فروشگاه کامبیز	ارزش بازار (مبلغ مورد توافق)	
ریال	ریال	
۳۲۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	موجودی کالا
۲۵۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	اثاثه فروشگاه
۱,۵۰۰,۰۰۰	۱,۶۵۰,۰۰۰	ساختمان

باتوجه به تخصص کامبیز مقرر شد سود و زیان به نسبت $\frac{۳}{۵}$ و $\frac{۲}{۵}$ بین کامبیز و پدram تقسیم گردد. در تاریخ ۱۳۸۱/۹/۳۰ برای گسترش فعالیت های شرکت هر یک از شرکا مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال به طور نقد مجدداً سرمایه گذاری کردند.

در طول دوره مالی منتهی به ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ شرکت مبلغ ۳۵۰,۰۰۰ ریال سود خالص کسب نمود. در طی این دوره کامبیز مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال موجودی کالا و پدram مبلغ ۶۰,۰۰۰ ریال وجه نقد از شرکت برداشت نمودند. مطلوبست: انجام ثبت های لازم در دفتر روزنامه در ارتباط با:

- (۱) تشکیل شرکت
- (۲) سرمایه گذاری مجدد شرکا
- (۳) برداشت شرکا
- (۴) بستن حساب های موقت
- (۵) تقسیم سود بین شرکا

مسئله ۲-۳

$$300,000 + 150,000 + 1,650,000 =$$

۲,۱۰۰,۰۰۰

وجوه نقد

۱۳۱/۷/۱ (۱)

۳۰۰,۰۰۰

موجودی کالا

۱۵۰,۰۰۰

اثاثه فروشگاه

۱,۶۵۰,۰۰۰

ساختمان

۲,۱۰۰,۰۰۰

سرمایه کامبیز

۲,۱۰۰,۰۰۰

سرمایه پدرام

۲,۰۰۰,۰۰۰

وجوه نقد

۱۳۱/۹/۳۰ (۲)

۱,۰۰۰,۰۰۰

سرمایه کامبیز

۱,۰۰۰,۰۰۰

سرمایه پدرام

۱۰۰,۰۰۰

برداشت کامبیز

۱۳۱/۱۲/۲۹ (۳)

۶۰,۰۰۰

برداشت پدرام

۱۰۰,۰۰۰

موجودی کالا

۶۰,۰۰۰

وجوه نقد

۳۵۰,۰۰۰

خلاصه سود و زیان

۱۳۱/۱۲/۲۹ (۴)

۳۵۰,۰۰۰

تقسیم سود

بستن حساب خلاصه سود و زیان

۳۵۰,۰۰۰

تقسیم سود

۱۳۱/۱۲/۲۹ (۵)

$$350,000 \times \frac{2}{5} =$$

۲۱۰,۰۰۰

جاری کامبیز

$$350,000 \times \frac{3}{5} =$$

۱۴۰,۰۰۰

جاری پدرام

انتقال سود به حساب جاری شرکا

۱۰۰,۰۰۰

جاری کامبیز

۱۳۱/۱۲/۲۹ (۶)

۶۰,۰۰۰

جاری پدرام

۱۰۰,۰۰۰

برداشت کامبیز

۶۰,۰۰۰

برداشت پدرام

بستن حساب برداشت شرکا

۲-۹- حجت و قاسم و عباس شرکای یک شرکت تضامنی به نسبت $\frac{2}{5}$ ، $\frac{2}{5}$ و $\frac{1}{5}$ در سود و زیان سهیم بوده و سرمایه هر یک از

آنها به ترتیب ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال، ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال می باشد. طبق شرکت نامه:

الف - معادل ۱۰ درصد از سود خالص به عنوان اندوخته عمومی منظور می شود.

ب - به مانده سرمایه هر یک از شرکا ۸ درصد سود تضمین شده تعلق می گیرد.

ج - برای هر یک از شرکا سالانه مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال حق الزحمه در نظر گرفته می شود.

د - پاداشی معادل ۵ درصد سود پس از کسر حق الزحمه شرکا برای قاسم منظور می شود.

مطلوبست: تهیه صورت تقسیم سود و زیان و انجام ثبت لازم در دفتر روزنامه، با فرض این که:

(۱) سود شرکت ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد.

(۲) سود شرکت ۵۰۰,۰۰۰ ریال باشد.

(۳) زیان شرکت ۲۰۰,۰۰۰ ریال باشد.

(۱)

$2,000,000 \times 10\% = 200,000$	اندوخته عمومی
$2,000,000 - 200,000 = 1,800,000$	سود قابل تقسیم
$3 \times 100,000 = 300,000$	جمع حق الزحمه شرکا
$(2,000,000 - 300,000) \times 5\% = 85,000$	پاداش قاسم

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

جمع	عباس	قاسم	حجت	
1,800,000				سود قابل تقسیم
(300,000)	100,000	100,000	100,000	حق الزحمه شرکا
(85,000)	—	85,000	—	پاداش شرکا
1,415,000				مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه و پاداش
(480,000)	80,000 ^(۳)	160,000 ^(۲)	240,000 ^(۱)	سود تضمین شده سرمایه
935,000				مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه و سود تضمین شده
(935,000)	187,000	374,000	374,000	تقسیم باقی مانده به نسبت $\frac{1}{5}$ و $\frac{2}{5}$ ، $\frac{2}{5}$
—	367,000	719,000	714,000	

(۱) $3,000,000 \times 8\% = 240,000$	سود تضمین شده سرمایه حجت
(۲) $2,000,000 \times 8\% = 160,000$	سود تضمین شده سرمایه قاسم
(۳) $1,000,000 \times 8\% = 80,000$	سود تضمین شده سرمایه عباس

۲,۰۰۰,۰۰۰	خلاصه سود و زیان ۱۳۸۱/۱۲/۲۹
۲۰۰,۰۰۰	اندوخته عمومی
۱,۸۰۰,۰۰۰	تقسیم سود
	بستن حساب خلاصه سود و زیان
۱,۸۰۰,۰۰۰	تقسیم سود
۷۱۴,۰۰۰	جاری حجت
۷۱۹,۰۰۰	جاری قاسم
۱۸۷,۰۰۰	جاری عباس
	انتقال سود به حساب جاری شرکا

$500,000 \times \%.10 = 50,000$	اندوخته عمومی
$500,000 - 50,000 = 450,000$	سود قابل تقسیم
$3 \times 100,000 = 300,000$	جمع حق الزحمه شرکا
$(500,000 - 300,000) \times \%.5 = 100,000$	پاداش قاسم

(۲)

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۸۱

جمع	عباس	قاسم	حجت	سود قابل تقسیم حق الزحمه شرکا پاداش شرکا
۴۵۰,۰۰۰				مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه و پاداش
(۳۰۰,۰۰۰)	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	سود تضمین شده سرمایه
(۱۰,۰۰۰)	—	۱۰,۰۰۰	—	مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه و سود تضمین شده
۱۴۰,۰۰۰				تقسیم باقی مانده به نسبت $\frac{1}{5}$ و $\frac{2}{5}$ و $\frac{2}{5}$
(۴۸۰,۰۰۰)	۸۰,۰۰۰ ^(۳)	۱۶۰,۰۰۰ ^(۲)	۲۴۰,۰۰۰ ^(۱)	
(۳۴۰,۰۰۰)				
۳۴۰,۰۰۰	(۶۸,۰۰۰)	(۱۳۶,۰۰۰)	(۱۳۶,۰۰۰)	
—	۱۱۲,۰۰۰	۱۳۴,۰۰۰	۲۰۴,۰۰۰	

(۱) $3,000,000 \times \%.8 = 240,000$	سود تضمین شده سرمایه حجت
(۲) $2,000,000 \times \%.8 = 160,000$	سود تضمین شده سرمایه قاسم
(۳) $1,000,000 \times \%.8 = 80,000$	سود تضمین شده سرمایه عباس

۵۰۰,۰۰۰	خلاصه سود و زیان ۱۳۱/۱۲/۲۹
۵۰,۰۰۰	اندوخته عمومی
۴۵۰,۰۰۰	تقسیم سود
	بستن حساب خلاصه سود و زیان
۴۵۰,۰۰۰	تقسیم سود
۲۰۴,۰۰۰	جاری حجت
۱۳۴,۰۰۰	جاری قاسم
۱۱۲,۰۰۰	جاری عباس
	انتقال سود به حساب جاری شرکا

صورت تقسیم سود برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۱

(۳)

جمع	عباس	قاسم	حجت	
(۲۰۰,۰۰۰)				زیان قابل تقسیم
(۳۰۰,۰۰۰)	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	حق الزحمه شرکا
(۵۰۰,۰۰۰)				مانده زیان قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه
(۴۸۰,۰۰۰)	۸۰,۰۰۰ ^(۳)	۱۶۰,۰۰۰ ^(۲)	۲۴۰,۰۰۰ ^(۱)	سود تضمین شده سرمایه
(۹۸۰,۰۰۰)				مانده سود قابل تقسیم پس از کسر حق الزحمه و سود تضمین شده
۹۸۰,۰۰۰	(۱۹۶,۰۰۰)	(۳۹۲,۰۰۰)	(۳۹۲,۰۰۰)	تقسیم باقی مانده به نسبت $\frac{1}{5}$ و $\frac{2}{5}$ ، $\frac{2}{5}$
—	(۱۶,۰۰۰)	(۱۳۲,۰۰۰)	(۵۲,۰۰۰)	

- (۱) $3,000,000 \times 8\% = 240,000$ سود تضمین شده سرمایه حجت
 (۲) $2,000,000 \times 8\% = 160,000$ سود تضمین شده سرمایه قاسم
 (۳) $1,000,000 \times 8\% = 80,000$ سود تضمین شده سرمایه عباس

لازم به توضیح است که در این حالت چون زیان وجود دارد، پاداش به قاسم تعلق نمی‌گیرد.

۲۰۰,۰۰۰	تقسیم سود ۱۳۱/۱۲/۲۹
۲۰۰,۰۰۰	خلاصه سود و زیان
	بستن حساب خلاصه سود و زیان
۵۲,۰۰۰	جاری حجت
۱۳۲,۰۰۰	جاری قاسم
۱۶,۰۰۰	جاری عباس
۲۰۰,۰۰۰	تقسیم سود
	انتقال زیان به حساب جاری شرکا